

කොළඹ 07 | කොළඹ 07
Colombo 07 | Colombo 07

තර්ස්ටන් විද්‍යාලය - කොළඹ 07

Thurston College - Colombo 07

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2018 ජූලි
12 ශ්‍රේණිය

රසායන විද්‍යාව II
Chemistry

02 S II

පැය තුනයි
Three hours

නම : ..... අංකය : ..... ශ්‍රේණිය : .....

* ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නො ලැබේ.

- * සාර්වත්‍ර වායු නියතය $R = 8.314 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
- * ඇවගාඩ්රෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
- * ප්ලාන්ක් නියතය $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Jss}$
- * ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $C = 3.0 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$
- * ෆැරඩේ නියතය $F = 96500 \text{ C}$

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා (පිටු 2 - 10)

- * සියලුම ප්‍රශ්න වලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
- * එකී පිළිතුරු එක් එක් ප්‍රශ්නයට ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලියන්න. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බව ද දීර්ඝ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බව ද සලකන්න.

B කොටස - රචනා (පිටු 11 - 13)

- * සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A සහ B කොටස්වලට පිළිතුරු A කොටස මූලින් තිබෙන පරිදි එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ අමුණා භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යා හැකිය.

I පත්‍රයට ලකුණු	
II පත්‍රයට ලකුණු	
එකතුව	
ප්‍රතිශතය	

අවසන් ලකුණ

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
	8	
එකතුව		
ප්‍රතිශතය		

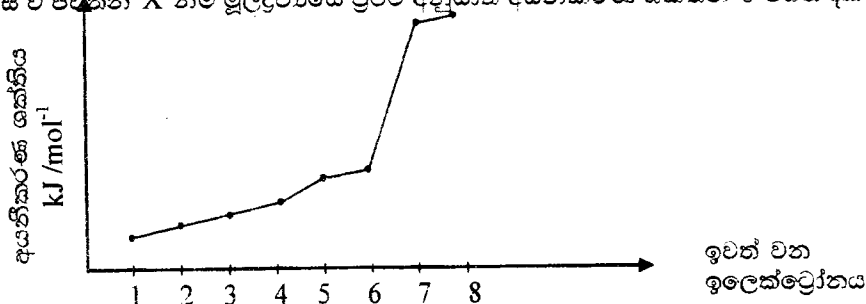
A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1) A) හිස්තැන් පුරවන්න

- i) s ගොනුවේ ඉහළම සනත්වය සහිත මූලද්‍රව්‍යය.....
- ii) All_3 , $AlCl_3$ සහ $AlBr_3$ අතුරින් විශේෂත උෂ්ණත්වය ඉහළ වන්නේ .....
- iii) $MgCO_3$, $CaCO_3$ සහ $BaCO_3$ අතුරින් විශේෂත උෂ්ණත්වය ඉහළ වන්නේ .....
- iv) s ගොනුවේ ජලයට සාපේක්ෂව අඩු සනත්වයක් පවතින මූලද්‍රව්‍ය 3 ක් .....
- v) BeF_2 සහ BeO යන සංයෝග (සහසංයුජ / අයනික) ..... සංයෝග වේ
- vi) d ගොනුවේ ඉහළම දෘඪතාව පෙන්වනු ලබන මූලද්‍රව්‍යය.....
3d මූලද්‍රව්‍ය වලින්
- vii) d ගොනුවේ පහළම දෘඪතාව පෙන්වනු ලබන මූලද්‍රව්‍යය.....
3d මූලද්‍රව්‍ය වලින්
- viii) d ගොනුවේ 3d මූලද්‍රව්‍ය වලින් ඉහළම ද්‍රව්‍යාකය සහිත මූලද්‍රව්‍යය.....
- ix) d ගොනුවේ 3d මූලද්‍රව්‍ය වලින් පහළම ද්‍රව්‍යාකය සහිත මූලද්‍රව්‍යය.....
- x) Al , Be , Sn , Zn සහ Pb යන මූලද්‍රව්‍ය (උභයගුණී / ලෝහාලෝහ / උදාසීන) ..... මූලද්‍රව්‍ය වේ.
- xi) B , Si , Ge , As , Sb සහ Te යන මූලද්‍රව්‍ය (උභයගුණී/ලෝහාලෝහ/උදාසීන) ..... මූලද්‍රව්‍ය වේ.
- xii) සා. HNO_3 හමුවේ අකර්මණය වන මූලද්‍රව්‍යයකි .....
- xiii) VA කාණ්ඩයේ තනුක $NaOH$ සමග ප්‍රතික්‍රියා කර NaH_2XO_2 සහ XH_3 සාදන X නම් මූලද්‍රව්‍යය.....
- xiv) ..... සහ ..... යන උච්ච වායූන් ..... සහ ..... සමග බන්ධිත වී සංයෝග සාදයි.

B) ස්වාභාවික ව නිදහස් ව පවතින X නම් මූලද්‍රව්‍යයේ ප්‍රථම අනුයාත අයනීකරණ ශක්තීන් 8 පහත දක්වා ඇත.

i) X මූලද්‍රව්‍යයේ අයනීකරණ ශක්ති වල පෙනෙන විචලන රටාව සඳහා කරුණු දක්වන්න.

.....

.....

.....

ii) X මූලද්‍රව්‍යය අයත් වන කාණ්ඩය අපේක්‍ෂා කිරීම.

.....

.....

iii) පරමාණුක ස්කන්ධය 30 ට අඩු X හි හයිඩ්රජිඩය කාමර උෂ්ණත්වයේදී වායුවකි. X හඳුනාගන්න.

.....

iv) X හි ඔහුරුපි ආකාර පවතිනම් සඳහන් කරන්න.

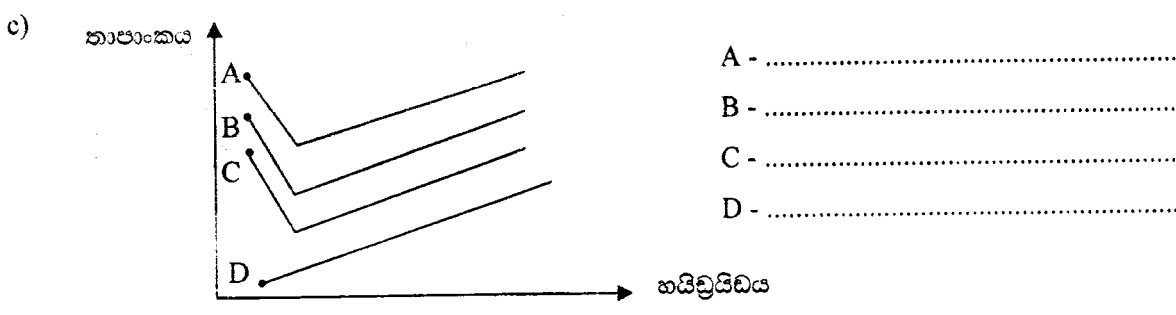
.....
 .....
 .....

v) X ට නිඛිය හැකි ඔක්සිකරණ අවස්ථා සහ ඒ සඳහා ලබාදිය හැකි උදාහරණ එක බැගින් සඳහන් කරන්න.

ඔක්සිකරණ අවස්ථාව	උදාහරණය

vi) X හි හයිඩ්රජිඩය සහ වායුමය සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණය දෙන්න.

.....

i) ඉහත දක්වා ඇත්තේ හයිඩ්රජිඩ වල තාපාංක විචලන ප්‍රස්තාරය වන අතර එහි දී A, B, C සහ D සඳහා සුදුසු A, B, C සහ D හි හයිඩ්රජිඩය ලියා දක්වන්න.

ii) A හි හයිඩ්රජිඩයෙහි තාපාංකය එම කාණ්ඩයේ අනිකුත් හයිඩ්රජිඩ වලට සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර D හි එම අනියම් විචලනය නිරීක්ෂණය නොවීමට හේතු සඳහන් කරන්න.

.....
 .....
 .....
 .....

iv) Pyrosulfate - $S_2O_7^{2-}$ සහ Peroxydisulfate - $S_2O_8^{2-}$ හි ලුච්ඡ ව්‍යුහය පහත කොටු තුළ ඇඳ දක්වන්න. ඊට පහලින් ඒවායේ සම්ප්‍රයුක්ත මුහුම් ව්‍යුහ ද ඇඳ දක්වන්න.

$S_2O_7^{2-}$	$S_2O_8^{2-}$
සම්ප්‍රයුක්ත මුහුම් ව්‍යුහ	

v) $S_2O_3^{2-}$ හි ලුච්ඡ ව්‍යුහය ගොඩනගන්න.

vi) $S_2O_3^{2-}$ හි එක් එක් පරමාණුව මත වන ඔක්සිකරණ අංක ලියා දක්වන්න.

vii) $S_2O_3^{2-}$ හි එක් එක් පරමාණුවේ මුහුම්කරණය දක්වන්න. එය එම අණුවේම දක්වන්න.

viii) $S_2O_3^{2-}$ හි S වල ඔක්සිකරණ අංකය සූත්‍රය භාවිතයෙන් ලබාගන්න. එම අගය සහ ඔබ මීට ඉහත (vi)හි දක්වන ලද අගයන් අතර වෙනසක් පවතී නම් එම වෙනස සඳහා හේතු සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

ix) $S_2O_3^{2-}$ හි ශක්තිය සහ විකර්ශණ බල අවම වන පරිදි ක්‍රිමාන අවකාශයේ හැඩය VSEPR වාදය ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

x) ජලීය $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණයක් සහ ජලීය Na_2SO_3 ද්‍රාවණයක් එකිනෙක වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට තනුක HCl ද්‍රාවණයක් භාවිතා කල ද? එහිදී සිදුවන නිරීක්ෂණ ද සඳහන් කරන්න. නොහැකි නම් හඳුනාගැනීමට භාවිතා කළ හැකි ක්‍රමයක් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

.....

xi) $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ ද්‍රාවණයකට තනුක HCl අම්ලය එක් කිරීමේ දී නිකුත්වන වායුව සඳහන් කරන්න.

.....

.....

xii) මෙම වායුව වීර්ජන කාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන බව පෙන්වීමට සුදුසු පරීක්ෂණයක් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

xiii) එම වායුව ආම්ලික KMnO_4 ද්‍රාවණයක් තුලින් යැවූ විට සිදුවන නිරීක්ෂණ සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

xiv) එම වායුව ආම්ලික KMnO_4 ද්‍රාවණයක් සමඟ සිදුකරන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණයක් ගොඩනගන්න.

.....

.....

.....

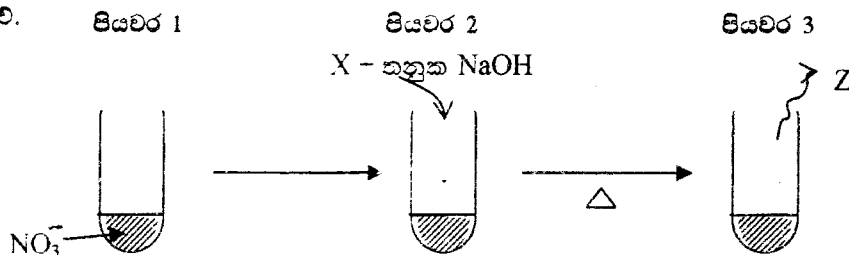
xv) ඉහත සමීකරණය ගොඩනැගීමේ දී අයනික සමීකරණය රසායනික සමීකරණය බවට පත් කිරීමේ දී ඔබ විසින් HCl , HNO_3 සහ H_2SO_4 යන අම්ල තුනෙන් කුමන අම්ලය වඩාත්ම සුදුසු අම්ලය වශයෙන් තෝරාගත්තේ ද යන්න සහ අනිකුත් අම්ල භාවිතා නො කිරීමට නිරවුල් හේතු සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

3) A) ජලීය ද්‍රාවණයක NO_3^- අයන පවතින බව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සිදුකරන ලද පරීක්ෂණයක පියවර පහත පරිදි වේ.

i) මෙහි දී 2 වන පියවරේ දී එක් කෙරෙන X නම් මූලද්‍රව්‍යය කුමක්ද?

.....

ii) ඒ සඳහා භාවිතා කල හැකි ඔබ දන්නා d ගොනුවට අයත් වන තවත් මූලද්‍රව්‍යයක් Y සඳහන් කරන්න.

.....

iii) 3 වන පියවරේ දී නිකුත් වන Z වායුව සඳහන් කර එහි වර්ණය සඳහන් කරන්න.

වායුව - ..... වර්ණය - .....

iv) මෙම Z වායුව හඳුනා ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණ 3ක් ඉදිරිපත් කරන්න. නිරීක්ෂණ ද සඳහන් කරන්න.

.....

1		
2		
3		

v) ඉහත ඔබ සඳහන් කල X සහ Y මූලද්‍රව්‍යය වල සුලභතම ඔක්සිකරණ අවස්ථාවෙන් ව්‍යුත්පන්න වන ඔක්සයිඩය නම් කර එහි ගුණ සඳහන් කරන්න. (භෂ්මික/ ආම්ලික/ උදාසීන/ උභයගුණි)

ඔක්සයිඩය		
ගුණ		

vi) ඔබ සඳහන් කල ඔක්සයිඩ දෙකෙන් එකක් වැඩිපුර NaOH ද්‍රාවණයක් එක්කල විට දිය වුවද NH_4OH ද්‍රාවණයක් හමුවේ ද්‍රාවණය නොවේ. එම ඔක්සයිඩය හඳුනා ගන්න.

.....

vii) ඉහත පරීක්ෂණයේ දී $\text{X} \rightarrow \text{XO}_2^-$ බවට ඔක්සිකරණය වන බව සලකා ඉහත පරීක්ෂාවේ දී සිදුවන තුලිත රසායනික සමීකරණය ගොඩනගන්න.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

B) i) ඔබ සතුව විද්‍යාගාරයේදී භාවිතා කළ හැකි ප්‍රතිකාරක කිහිපයක් පහත දක්වා ඇති අතර ඒවා කුමන සංයෝග හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිතා වන්නේ දැයි පහත වගුවේ නිරීක්ෂණ ද සමගින් සඳහන් කරන්න.

නෙස්ලර් ප්‍රතිකාරකය		
සෝඩියම් නයිට්‍රොපොසයිඩ් ද්‍රාවණය		
HNO ₃ වලින් ආම්ලික කළ ඇමෝනියම් මොලිබ්ඩේට් ද්‍රාවණය		

iii) d ගොනුවේ පහත අයන සාන්ද්‍ර HCl අම්ලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියාකර සාදන වෙට්‍රා ක්ලෝරයිඩය එහි වර්ණයක් සඳහන් කරන්න.

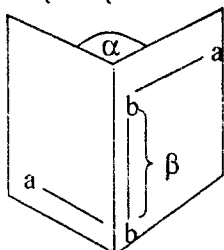
1. Cr ³⁺	-	[CrCl ₄] ⁻	-	නිල් දම්
2. Mn ²⁺	-		-	
3. Fe ³⁺	-		-	
4. Co ²⁺	-		-	
5. Ni ²⁺	-		-	
6. Cu ²⁺	-		-	

4. A) X යනු වායුමය අවස්ථාවේ දී ලා නිල් පැහැයක් ගන්නා ආම්ලික සංයෝගයකි. එහි ද්‍රවාංකය -0.43 °C වන අතර තාපාංකය 150 °C වේ. හිරු එළිය හමුවේ වියෝජනයට බඳුන් වන හෙයින් මෙම X අපුරු පැහැති බෝතල් තුළ ගබඩා කර තබනු ලැබේ.

i) X හඳුනා ගන්න.

.....

ii) X හි ත්‍රිමාණ ච්ඡුභය පහත දක්වා ඇත. එහි a සහ b පරමාණු හඳුනාගන්න. α බන්ධන කෝණය සහ β බන්ධන දිග සඳහන් කරන්න.

- a - .....
- b - .....
- α - .....
- β - .....

~~iii) K₂O₂ සමඟ X දක්වන ප්‍රතික්‍රියාවලිය දක්වන්න. (X හි රසායනික සූත්‍රය භාවිතා කරන්න.)~~

.....

iv) KO_2 සමඟ X දක්වන ප්‍රතික්‍රියාවලිය දක්වන්න. (X හි රසායනික සූත්‍රය භාවිතා කරන්න.)

.....

v) දුඹුරු පැහැ බෝතල් තුළ ගබඩා කරන මෙම ඉහත සඳහන් සංයෝගයට අමතරව ඔබ දන්නා තවත් සංයෝගයක් නම් කරන්න.

.....

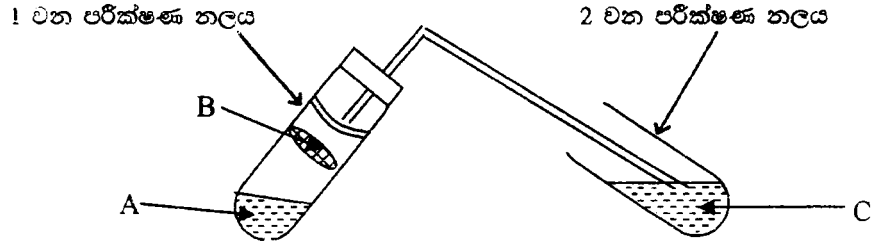
vi) වානිජ X ද්‍රාවණයක සාන්ද්‍රණය පරිමා 25 යැයි සඳහන් කර තිබුණි. එහි සාන්ද්‍රණය mol dm^{-3} වලින් ප්‍රකාශ කරන්න. (30°C දී ඔක්සිජන් වායු මවුලයක පරිමාව 25 dm^3 යැයි උපකල්පනය කරන්න.)

.....
 .....
 .....
 .....

vi) X මගින් විරූපන ක්‍රියාවලිය සහ විෂබීජ නාශක ක්‍රියාවලිය සිදුවන අයුරු පහදා දෙන්න.

.....
 .....
 .....
 .....

B) වායුගෝලයේ අඩංගු ඔක්සිජන් ප්‍රතිශතය සෙවීම සඳහා භාවිතා වන පරීක්ෂණයක ඇටවුම පහත දක්වා ඇත.

i) මෙම රූප සටහනේ දක්වා ඇති A සහ C ද්‍රාවණ ද B ද්‍රව්‍ය ද හඳුනා ගන්න.

A - .....
 B - .....
 C - .....

ii) A ද්‍රාවණය දුබල ආම්ලික ස්වරූපයක් දරයි. ඔබ දන්නා අයුරින් පහදන්න.

.....
 .....
 .....

iii) B ද්‍රව්‍ය A ද්‍රාවණය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කිරීමේ දී සිදු වන්නේ කුමක්ද?

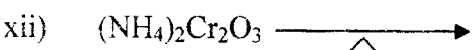
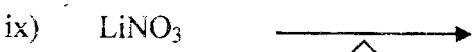
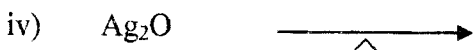
.....
 .....

iv) මෙම පරීක්ෂණය සිදු කරගෙන යාමේ දී A ද්‍රාවණයේ සිදුවන වර්ණ විපර්යාස සඳහන් කරන්න.

v) පරීක්ෂණය අවසන් අදියරේ දී මෙම A ද්‍රාවණයේ සිදුවන වර්ණ විපර්යාස සඳහන් කරන්න.

vi) මෙම පරීක්ෂණය මගින් වායුගෝලයේ අඩංගු ඔක්සිජන් ප්‍රතිශතය සෙවීම සඳහා ලබාගත් අදාළ පාඨාංක අතර 1වන පරීක්ෂණ නලයේ සම්පූර්ණ පරිමාව V_1 ද එක්කරන ලද A ද්‍රාවණ පරිමාව 10 cm^3 ද පරීක්ෂණය අවසානයේ දී 1වන පරීක්ෂණ නලයේ පරිමාව V_2 ද වේ නම් වායුගෝලීය ඔක්සිජන් ප්‍රතිශතය සඳහා ප්‍රකාශයක් එම පරාමිතීන් ඇසුරින් ගොඩනගන්න.

C) පහත ප්‍රතික්‍රියා සම්පූර්ණ කරන්න. ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදුනොවන්නේ නම් ඒ බව සඳහන් කරන්න.

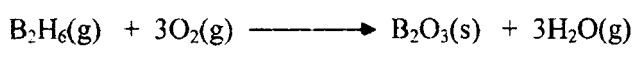

	තරස්ටන් විද්‍යාලය - කොළඹ 07 තරස්ටන් විද්‍යාලය - කොළඹ 07 Colombo 07 Thurstan College - Colombo 07	තරස්ටන් විද්‍යාලය - කොළඹ 07 Thurstan College - Colombo 07
තුන්වන වාර පරීක්ෂණය - 2018 ජූලි 12 ශ්‍රේණිය		
රසායන විද්‍යාව II Chemistry II	Colombo 07 Thurstan College - Colombo 07	02 S II

B කොටස - රචනා

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- 5) a) පරිපූර්ණ වායු සමීකරණය ඇසුරින් ඩෝල්ටන්ගේ ආංශික පීඩන නියමය ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- b) A සහ B ජලාස්කු දෙක පරිමාව නොගිනිය හැකි තරම් කුඩා නලයකින් එකිනෙකට සම්බන්ධ කර ඇත. A ජලාස්කුවේ පරිමාව B හි පරිමාව මෙන් දෙගුණයකි. ආරම්භයේ දී කරාමය වසා ඇති අතර A ජලාස්කුව තුළ He මවුල 0.6 ක් හා B හි H₂ මවුල 0.3 ක් පවතී. A ජලාස්කුව තුළ පීඩනය 5 x 10⁴ Pa හා උෂ්ණත්වය 300 K වන අතර B හි උෂ්ණත්වය ද 300 K වේ. ඉන්පසු කරාමය විවෘත කර A ජලාස්කුව පමණක් 400 K ඇති භාජනයක ගිල්වා තබන ලදී. B ජලාස්කුවේ උෂ්ණත්වය 300 K ම පවත්වාගෙන යන ලදී.
- i) ආරම්භයේ දී B ජලාස්කුවේ පීඩනය ගණනය කරන්න.
  - ii) A සහ B ජලාස්කුවල පරිමාව ගණනය කරන්න.
  - iii) A ජලාස්කුව 400 K හා B ජලාස්කුව 300 K පවත්වා ගත් විට A සහ B ජලාස්කුවල පීඩනය ගණනය කරන්න.
  - iv) A ජලාස්කුවේ He හා H₂ ආංශික පීඩන ගණනය කරන්න.
- c) පරිමාව 1 dm³ වන වායු බල්බයක් තුළ N₂ අණු 2 x 10²¹ ක් ඇත. පීඩනය 7.57 x 10³ Pa වන විට බල්බය තුළ උෂ්ණත්වය කොපමණද?
මෙම අවස්ථාවේ වායුවේ වර්ග මධ්‍යන්‍යය මූල ප්‍රවේගය කොපමණ ද?
- d) $CO(g) + \frac{1}{2} O_2(g) \longrightarrow CO_2(g)$
- යන ප්‍රතික්‍රියාව 300 K දී කාපදායක හා ස්වයංසිද්ධව සිදුවන බව පෙන්වන්න.
ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය - 0.094 kJ mol⁻¹ K⁻¹ CO₂ හා CO වල සම්මත ගිබ්ස් ශක්ති අගයන් පිළිවෙලින් - 3944 kJ mol⁻¹ හා - 137.2 kJ mol⁻¹
- 6) a) සම්මත දහන එන්තැල්පිය අර්ථ දක්වන්න.
b) රොකට් ඉන්ධනයක් ලෙස භාවිතා කරන ඩයි ඔක්සිජන් වල දහනය පහත ප්‍රතික්‍රියාවට අනුව සිදුවේ.

පහත දැක්වෙන දත්ත භාවිතයෙන් ඩයිඔක්සිජන් වල සම්මත දහන එන්තැල්පිය සොයන්න.

- B₂O₃ වල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය = - 1273 kJ mol⁻¹
- H₂O සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය = -286 kJ mol⁻¹
- H₂O(l) $\longrightarrow$ H₂O(g) ΔH = 44 kJ mol⁻¹
- B₂H₆ සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය = 36 kJ mol⁻¹

c) CuS හා Cu₂S පමණක් අඩංගු මිශ්‍රණයකින් 10 g, 0.75 mol dm⁻³ H⁺ / KMnO₄ ද්‍රාවණයකින් 200 cm³ එකතු කරන ලදී. එවිට SO₂(g) හා Cu²⁺(aq) හා Mn²⁺(aq) එල ලෙස ලැබුණි. ද්‍රාවණය නටවා ලැබුණු SO₂ සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කරන ලදී. ද්‍රාවණයේ දම් පැහැය ඉවත්වන තුරු 2 mol dm⁻³ H₂O₂ එකතු කරගෙන යන ලදී. දම් පැහැය ඉවත්වීම සඳහා 43.75 cm³ අවශ්‍ය විය. (Cu = 63.5 S = 32)

- i) CuS හා H⁺ / KMnO₄ අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා අර්ධ අයනික සමීකරණ ලියන්න. තුලිත සමීකරණය ලියන්න.
- ii) Cu₂S හා H⁺ / KMnO₄ අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා අර්ධ අයනික සමීකරණ ලියන්න. තුලිත සමීකරණය ලියන්න.
- iii) H₂O₂ සහ H⁺ / KMnO₄ අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න.
- iv) Cu₂S හා CuS සමග ප්‍රතික්‍රියා කිරීමෙන් පසු ඉතිරිව තිබූ KMnO₄ මවුල සංඛ්‍යාව සොයන්න.
- v) මිශ්‍රණය තුළ තිබූ CuS හා Cu₂S ප්‍රතිශත සොයන්න.

7) a) P නම් මිශ්‍රණය සෑදී ඇත්තේ X හා Y යන ලවණ දෙක 1 : 1 අනුපාතයෙන් මිශ්‍ර වීමෙනි. සායයේ දෙකෙහිම ඇත්තේ එකම ඇනායනයකි. P මිශ්‍රණය තදින් රත්කළ විට Q නම් සුදු ඝනකයක් ද R, S, T යන වායු හා ජල වාෂ්ප ලබාදේ. Q ජලයේ දියකළ විට අවර්ණ භාෂ්මික ද්‍රාවණයක් ලබාගත හැකිය.

සාන්ද්‍ර HCl වල පොඟවන ලද පැන්සල් තුඩක් Q ලවණයේ තවරා බන්සන් දැල්ලට ඇල්ලූ විට තැඹිලි පැහැයට හුරු වර්ණයක් ලබාදේ.

S හා T වායු අවර්ණ වන අතර R වායුව වර්ණවත් වේ.

Q ජලයේ දියකළ විට ලැබෙන භාෂ්මික ද්‍රාවණය P මිශ්‍රණයට දමූ විට රතු ලිටිමස් නිල් පැහැ ගන්වන වායුවක් පිටවේ. වැඩිපුර S වායුව කෝක් සමග රත්කළවිට පිටවන වායුව හඳුනා ගැනීමට Q ද්‍රාවණය භාවිතා කළ හැකිය.

P මිශ්‍රණයට හා H₂SO₄ එකතු කර රත්කළ විට R වායුව ලබාගතහැක.

P මිශ්‍රණය තනුක H₂SO₄ සමග R වායුව ලබා නොදේ.

- i) P මිශ්‍රණයේ ඇති කර්ටායන සහ ඇනායන හඳුනා ගන්න.
- ii) P මිශ්‍රණයේ ඇති ලවණ දෙක හඳුනා ගන්න.
- iii) P මිශ්‍රණයේ ඇති ඇනායනය හඳුනා ගැනීමට රසායනික පරීක්ෂාවක් දෙන්න.
- iv) R,S,T වායු හඳුනා ගන්න.
- v) ඉහත ක්‍රියාවලියට අදාළ ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත සමීකරණ දෙන්න.

මගේ අර්ථය

b) CaCO₃ හා Mg CO₃ මිශ්‍රණයකින් 1.64 g සාන්ද්‍රණය 0.8 mol dm⁻³ වන HCl 50 cm³ තුළ දියකරන ලදී. ඉතිරි වූ HCl ප්‍රමාණය උදාසීන කිරීම සඳහා 0.25 mol dm⁻³ NaOH ද්‍රාවණයකින් 16 cm³ අවශ්‍ය විය. මිශ්‍රණයේ ඇති CaCO₃, Mg CO₃ ප්‍රතිශත සංයුතිය සොයන්න. (Mg = 24, Ca = 40, C = 12, O = 16)

c) ඔබට එකම මූලද්‍රව්‍යයේ ඔක්සි ඇනායන 03ක් අඩංගු MO₄²⁻, MO₃²⁻ හා M₂O₃²⁻ යන ද්‍රාවණ 3ක් සපයා ඇත. ඒවාට වෙන වෙනම BaCl₂ එකතු කළ විට, සුදු අවක්ෂේප ලබා දෙනුයේ ඇනායන දෙකකින් පමණි. අවක්ෂේපය නොලැබුණු ඇනායනය අඩංගු පරීක්ෂණ තලයට ත. HNO₃ එකතු කළ විට සුදු අවක්ෂේපයක් ලබාදේ. ඇනායන තුනම අඩංගු ලවණ සෝඩියම් වල ලවණ වේ.

- i) M මූලද්‍රව්‍ය හඳුනා ගන්න.
- ii) අයන වර්ග තුන හඳුනා ගන්න.
- iii) BaCl₂ දමූවිට අවක්ෂේප ලබාදීමට අදාළ ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.
- iv) ත. HNO₃ අමිලය එකතු කළ විට සුදුපාට අවක්ෂේපයක් ලබාදීමට අදාළ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.

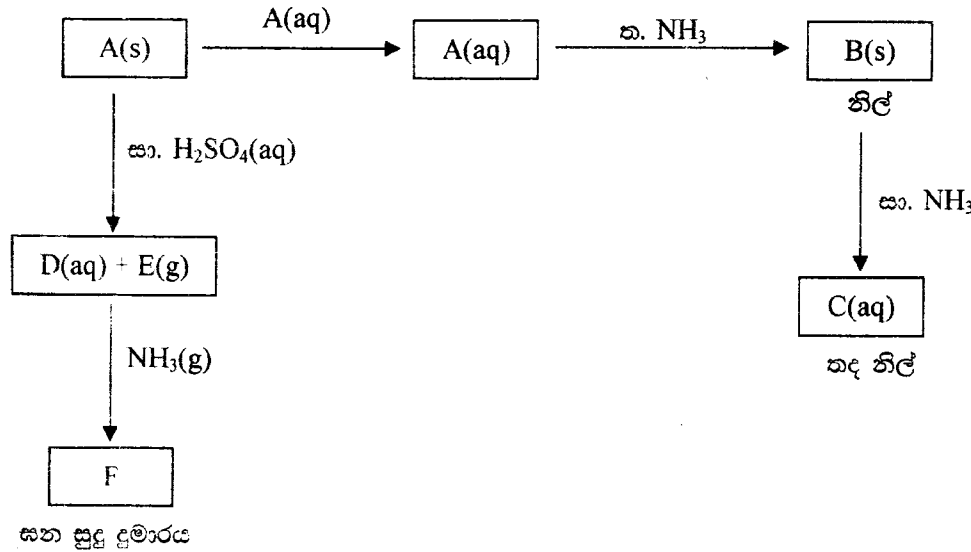
8) a) පරමාණුක ක්‍රමාංකය 20ට අඩු M මූලද්‍රව්‍යයේ ලවණ පහත්සිළු පරීක්ෂාවේ දී ලබාදෙන වර්ණ කොබෝල්ට් විදුරුවක් තුළින් බැලීමේ දී දම් පැහැයට පෙනුණි. M මූලද්‍රව්‍යයේ ලවණයක් හා H_2SO_4 සමඟ රත්කළ විට X වාෂ්පය ලබාදේ. ඉහත ශ්‍රවණය ජලයේ දියකර ලැබෙන ද්‍රාවණයට $AgNO_3(aq)$ ස්වල්පයක් එකතු කළ විට සුදු අවක්ෂේපයක් ලබාදේ. මෙම අවක්ෂේපය හා ත. NH_3 හි ද්‍රාව්‍යය.

- i) M හඳුනා ගන්න.
- ii) M මූලද්‍රව්‍යයේ ලවණය හඳුනා ගන්න.
- iii) ලවණය හා H_2SO_4 සමඟ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න.
- iv) X වාෂ්පය ජලයේ දියකිරීමෙන් ලැබෙන ද්‍රාවණයට Mg කැබැල්ලක් දමන ලදී. අදාළ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න.

b) A_2B හා BD_2 යනු B මූලද්‍රව්‍යයෙන් සෑදෙන වායු දෙකකි. කාමර උෂ්ණත්වයේ දී B කහ පැහැ සන්‍යයක් වන අතර A_2 හා D_2 අවර්ණ වායු වේ.

- i) A_2B හා BD_2 ආම්ලික ද්‍රාවණ සාදමින් ජලයේ දියවේ.
- ii) A_2B හි දී B වල ඔක්සිකරණ අංකය සෘණ වන අතර BD_2 හි දී B වල ඔක්සිකරණ අංකය ධන වේ.
- iii) A_2B හා BD_2 ප්‍රතික්‍රියාවෙන් B (s) ලබාදේ.
- iv) ආම්ලික $CuSO_4$ ද්‍රාවණයකට A_2B යැවූ විට කළු පැහැ අවක්ෂේපයක් ලබාදේ.
- v) ආම්ලික $CuSO_4$ ද්‍රාවණයකට BD_2 යැවූ විට ද්‍රාවණය අවර්ණ වේ.
  - i) B හඳුනා ගන්න.
  - ii) A_2B හා BD_2 හඳුනා ගන්න.
  - iii) A_2B හා BD_2 ප්‍රතික්‍රියාවෙන් B (s) සෑදීමට අදාළ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න.
  - iv) $H^+ / CuSO_4$ ද්‍රාවණයට A_2B දැමූ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළ තුලිත සමීකරණය ලියන්න.
  - v) ආම්ලික $CuSO_4$ ද්‍රාවණයට BD_2 දැමූ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සමීකරණය ලියන්න.

c) A (s) යනු D ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍යයකින් සෑදුණු ලවණයකි. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා පටිපාටිය සලකන්න.

A, B, C, D, E, F හඳුනා ගන්න

WWW.LOL.LK

BUY

PAST PAPERS

071 777 4440

Buy Online - www.LOL.lk

- GCE O/L • PAST PAPERS
- GCE A/L • SHORT NOTES

Protect Yourself From Coronavirus

YOU STAY AT HOME

WE DELIVER!

ORDER NOW

075 699 9990

WWW.LOL.LK

TOP CATEGORIES

GCE O/L Exam NEW

Grade 09, 10 & 11 >

Grade 06, 07 & 08 >

Grade 04 & 05 >

Grade 01, 02 & 03 >

About Us >

Shop HOT

Cart

HUGE SALE – SHOP NOW

අ.පො.ස. කාලප්‍රේම ජයගැනීමේ විප්ලවීය වෙනස
අ.පො.ස. කා.පෙළ **සමනල දැනුම** **A+ GUIDE PAST PAPERS** **පසුගිය විභාග ප්‍රශ්නෝත්තර** දැනීම අරගන්න.

සියලුම විෂයයන් සඳහා පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර **Online Order** කරන්න.

✓ ප්‍රශ්න ✓ දත්ත ✓ වර්ගීකරණය ✓ අනුමාන

ISLANDWIDE DELIVERY

Free delivery on all orders over Rs. 3500

More than 1000+ Papers

For all major Subjects and mediums

ONLINE SUPPORT 24/7

Shopping Hotline 071 777 4440

FEATURED PRODUCTS

SORT BY

GCE O/L Exam

GCE O/L EXAM, SCIENCE
O/L Science Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

- 1 +

GCE O/L EXAM, MUSIC
O/L Music Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

- 1 +

GCE O/L EXAM, MATHEMATICS
O/L Mathematics Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

- 1 +

GCE O/L EXAM, INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOG...
O/L Information & Communication Tec...

★★★★★
රු 350.00

GCE O/L EXAM, HISTORY
O/L History Past Paper Book

★★★★★
රු 350.00

GCE O/L EXAM, HEALTH & PHYSICAL EDUCATION
O/L Health & Physical Education Past P...

★★★★★
රු 350.00